SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno”
zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Prace domowe	• staranne wykonanie • treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach • dużo własnej inwencji • twórcze	• merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem • staranne • czytelne • rzeczowe	• wskazują na zrozumienie tematu • niezbyt twórcze	• powiązane z tematem • niestaranne	• widać próby wykonania pracy • na temat	• praca nie na temat • brak rzeczowości w pracy • brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie prawidłowych pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu.
6. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wielokrotnie pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Odkrywam piękno	• wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), • uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), • wymienia przymioty wiary (A.3.3). • wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), • wymienia główne prawdy wiary, • odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), • wyjaśnia pojęcie: opatrzność Boża (A.11.3), • wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, • wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem.	• wymienia cechy charakteryzujące wiarę, • omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, • przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, • wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), • uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), • wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), • uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. • wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1).	• odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. • uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, • uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, • wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, • wyjaśnia symbolikę oka opatrzności.	• cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, • wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), • omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, • uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywy czasu.	• przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), • uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, • podaje, w jakich językach napisano Biblię, • podaje definicję modlitwy, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, • wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej.	• wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), • wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), • podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), • rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. • wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), • przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2). • wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), • podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie.	• wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), • określa, czym jest Tradycja Kościoła, • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, • wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, • formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5).	• przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), • wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5).	• uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. • omawia treść wybranych psalmów Dawida, • podaje przykłady apostolstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	• wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, • opowiada o walce Dawida z Goliatem, • na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), • omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, • wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), • wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), • podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, • określa, czym jest proroctwo, • podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, • opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, • wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, • definiuje pojęcie: „męczennik”, • opowiada dzieje biblijnego Hioba, • opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7).	• prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), • wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, • potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem, • wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), • podaje prawdę, że Eliasz był prorokiem posłanym przez Boga, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), • określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, • wymienia grzechy cudze. • uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), • przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), • na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1). • podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), • opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa.	• przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), • definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, • charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, • podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, • wymienia wybrane cuda Elizeusza, • uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia. • uzasadnia, że proroctwa mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, • wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, • wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, • wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, • podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza.	• uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, • wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, • podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, • podaje przykłady proroctw mesjańskich, • interpretuje omawiane teksty prorockie, • podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). • podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę • uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, • wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2).	• potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, • podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, • charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, • uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	• wymienia siedem sakramentów świętych, • wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), • podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), • uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), • opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, • wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), • opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, • podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie.	• wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), • omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania. • opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), • podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), • omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), • omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), • wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, • wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, • wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), • wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), • wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy.	• wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, • wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem. • wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), • wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), • uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej, • interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”.	• przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), • omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), • wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, • wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7).	• omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), • uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, • wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Kościół w Polsce	• wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, • przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), • opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, • podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, • uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), • podaje przykłady nietolerancji religijnej, • ukazuje wartość tolerancji religijnej.	• definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, • definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, • ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, • prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, • ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), • omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), • wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, • omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem. • opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, • wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596 r., • wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, • charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10).	• wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, • podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), • wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, • uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, • wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, • wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, • wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. • wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano „azylem heretyków”. • przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6).	• charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, • charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, • omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji.	• charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, • opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	• mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, • podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), • opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, • wymienia atrybuty świętego, • opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), • wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, • omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), • podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), • wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, • podaje przykłady kultu maryjnego.	• podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • definiuje pojęcia: świętość. • omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), • podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, • wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), • wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, • podaje przykłady ludzi zaangażowanych w apostolstwo (także współczesnych) (F.2.4), • w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2).	• uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. • wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, • omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). • wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, • wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, • uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, • uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, • uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), • uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga.	• charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, • charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, • opowiada o misji Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, • interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, • wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12).	• układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Moje wartości	• wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, • wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, • podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, • wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), • wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, • wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), • podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, • uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), • definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, • wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), • wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, • wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, • wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądliwość, • omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, • definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska.	• opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), • przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), • opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), • wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C 5.1), • wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, • wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, • uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2). • uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), • przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), • podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), • wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, • charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), • wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), • podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, • przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14).	• uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, • charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, • formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, • uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, • podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3). • uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), • omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), • uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), • wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, • uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C 2.4), • wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, • uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9).	• definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, • opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. • uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), • przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), • omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, • charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga.	• przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), • dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), • właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

SEMESTR I i II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), • zna swojego patrona, patrona parafii i Polski, • podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata, • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, • wymienia święta nakazane przez Kościół, • podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych, • podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, • wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, • zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • opowiada o pokłonie mędrców, • wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa, • opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, • wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B, • omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia),	• wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, • omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3). • wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), • uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, • podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi, • omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), • charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), • opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5), • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), • opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3), • interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami. • w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), • omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.),	• określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, • charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, • podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”, • wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), • przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne, • charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, • wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), • wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1), • uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta,	• charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, • uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, • charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), • opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli,	• interpretuje tekst biblijny o powtórnym przyjściu Chrystusa, • krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia,

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje, • omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny, • podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej, • wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, • uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa), • określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki, • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą" nowej ewangelizacji jest rodzina, • opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie, • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej.	• wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, • określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem, • omawia zwyczaje pogrzebowe w czasach Jezusa, • wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), • wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), • przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10), • opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), • przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3), • przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce.	• interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11, • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania. • charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa, • wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego, • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego, • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, • definiuje pojęcie „ewangelizacja", • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice, • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque, • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni.	• ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5), • interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), • zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunia), • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca.	• przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy), • przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła. • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.